

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szombat, 1909. január 16.

11. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos peill sorja 40 fillér.

Uj vasut Budapest—Fiume között.

A kormány megalakulását követő pár hétre látott napvilágot a lapokban Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek az a kijelentése, hogy a budapest—fiumei forgalom gyorsabb lebonyolítása céljából egy második vasútra sürgősen szüksége van hazánknak.

A Budapest—Fiume közötti új vasut azóta mindig napirenden van. A tények arról győznek meg mindenkit, hogy a mai budapest—fiumei vonal egymaga az áruforgalom lebonyolítására képtelen.

Ezen a bajon nem segít az, hogy a bajai hidat és a gombos—erdődi átkelést megépítjük, mert ezzel csak azt érjük el, hogy a Budapest felől induló áruforgalmat ideig óráig csökkenthetjük, t. i. addig, míg a fellendülő ipar és kereskedelem ezt megengedi.

Ne feledjük azonban, hogy azon áruk, amelyek majd ezen átkelők mellett — Budapest kikerülésével — Baja—Báttaszék vagy Eszék felé irányítottak: Dombóvárnál, Gyékényesenél vagy Zágrábnál ismételtelen befutnak a mai budapest—fiumei vonalra.

Nagyon is rövid idő kérdése, hogy az a torlódás, melyet állítólag ma csak a Karszt okoz, beáll már Dombóvárnál, sőt a kiindulási pontnál: Budapestnél Fiuménál.

Mindezek csak azt igazolják, hogy a budapest—fiumei forgalmat csőd fenyegeti, a melynek kikertülése végett egy második budapest—fiumei vonalról okvetlen és mielőbb gondoskodnunk kell.

Hogy kisegítő eszközök tervbe vannak véve, igazolja Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek a pénzügyi bizottságban tett ama kijelentése, hogy: „a Karszt vidékén villamos vasutal fogják a forgalom lebonyolítását elősegíteni.”

Ezt az eszmét látszik megerősíteni az a körülmény is, hogy egy konzorcium előterjesztést tett a kereskedelmi miniszternek a Camerál—Moravica—Fiume vasutnak villamosüzemű vasutal leendő átalakítására.

Am ez is csak félrendszerű, kisegítő intézkedés, mert a Karszt nagy emelkedése mellett a villamos sem lesz képes a fokozottabb igényeknek megfelelni.

Ha tehát elfogadjuk azt, hogy Budapest—Fiume között egy új vasútra van szükség, amely a Karszt emelkedését alagutal oldja meg, a második s főkérdés, hogy merre vesszük ezt az irányt.

A mindennapi finánc-politika azt kíváná, hogy arra vesszük, amelyik irányban a legkevesebb költséggel és a legrövidebb idő alatt érjük el Budapestről Fiumét.

Ezt szem előtt tartva, nem lehet a kérdéses új budapest—fiumei vonalnak más iránya, mint az, amely a Balatont hozzáférhetővé teszi nemcsak keltről, de nyugatról is azok ré-

szére, akik élvezetből óhajtják felkeresni e mesés szép helyet és azok részére is, akik a vidék híres bórtermésére reflektálnak.

Kiépülhet ez az alagut vagy a Risnjak orma alatt Buccaritól északi irányban Krasevicáig és onnan — a hasonuevü patak mellett — a Kulpáig, vagy a Buccaritól északkeletre fekvő Jelenje tájától északkeletnek — Kulpa-Bród irányában — Delnice környékén található alkalmas magassági pontig.

Hivel ez utóbbi rövidebb, vegyük fel ezt az irányt.

Ez esetben Jelenje környékén található alkalmas ponttól nyugoti és dékeleti fordulattal juthatunk Buccarihoz. Ezen mintegy 19 km. hosszúságu fordulatokkal csökkenthetjük az alagut déli nyílása és Buccari között létező magassági különbözetet.

Az alagut északi nyílásától eljutunk Kulpa-Bródhoz, — onnan a Kulpát elhagyva — Severin, és innen ismét a Kulpa mellett Prisice, ettől északi és keleti kanyarodással a Dobravölgybe, onnan északnek Jaskovo és északkeletnek — a Kulpán át — Jaska, Zágráb, Zapresic, Cákortonya, Zalaegerszeg, Keszthely, Tördemic, Börgönd, Bdonyszabolcs, Budapest k. p. u.

Ez az irány lenne: Fiume—Buccari 7, alagut déli nyílása 19, északi nyílása 16, ettől Kulpa-Bród 8, Severin 28, Prisice 20, Jaska 36, Zágráb 32, Zapresic 16, Csákortonya 100, Zalaegerszeg 79, Keszthely 41, Tördemic 22, Börgönd 109, Adonyszabolcs 21, Budapest k. p. u. 69 = 623 km.

Ez az irány a mainál 8 km.-rel hosszabb. De Zágráb kikapcsolásával és a Veszprém és Fehér-megyén át építendő új vonalal 35—40 km.-rel rövidülhet és így 588—583 km.-re apasztható. De ne felejtjük azonban, hogy a jelzett 623 km. irány tartatnék is meg, az építendő alagut révén ez is megrövidülne — menetindöben legalább is 1 1/2—2 1/2 órával.

Ez az irány tehát nemcsak a Budapest—Fiume forgalom lebonyolítását szolgálja a mainál előnyösebben, de egyben megnyitja a Balatont nyugatról is és a leggyorsabban megközelíthetővé teszi.

Ha nem csak a zapresic—zalaegerszegi rész, amely a budapest—fiumei forgalom miatt szükséges, hanem a Zalaegerszeg—Boba rész is elsőrendűvé átépítetik, úgy:

Kapunk Győrön át budapest—fiumei harmadik irányt.

Kapunk egy oly fővonalt, amely képes lesz a Galiciából Fiume felé irányuló árukat, amelyeket Csacra és Kralován átvesszünk, valamint a Felső-Magyarország nyugoti részéből érkezett Pozsonyujváros és Érsekujvárnál nemkülönb a Dunántul északi és nyugati részéből irányuló árukat Hegyeshalom, Csorna,

Pápa és Bobán felvenni és azokat: Győr—Boba—Zalaegerszeg—Csákortonya—Zalapresicon át Fiuméba szállítani.

Ezen irány mellett tudnók úgy a Mura, mint a Dráva folyón a kiállítást leghosszabban kihasználni.

A tervbevett 623 km. valamint a Balatonpartnak Gráccal és Béccsel leendő csatlakozása miatt szükséges 31—42 km., nemkülönb a Boba—Zalaegerszeg 59 km., összesen: 713—724 km. hosszú utból már ma is elsőrendü fővonalt: 238 km., 269 km. pedig állami kezelésben levő helyiérdekü és így kiépítendő: 206—217 km.

Megfigyelendő azonban, hogy a Keszthely—Tördemic — 22 km. — résznek, ki, illetve átépítése így is feltétlen szükséges, ha azt akarjuk, hogy a balatonparti vasut legalább nevének megfelelje. A Balatonnak Gráccal és Béccsel való kapcsolatát pedig a Balatonpart fellendítése is kívánatossá teszi s így a Keszthely—Zalaegerszeg — 41 km. — vonal kiépítése nemcsak Fiume, hanem a Balatonpart érdekében is történik.

Hasonlóan be kell látni, hogy a Zalaegerszeg—Zapresic—Zágráb 195 km., illetve Boba—Zapresic—Zágráb 254 km. hosszú helyiérdekü vasutnak fővonallá leendő építését nemcsak a Budapest—Fiume, de az ezen vonaltól ma a Déli vasútra elterelődő fiumei forgalom visszahódítása is feltétlen szükségessé teszi.

Ha ezen megdönthetetlen érveket figyelembe vesszük, úgy be kell látnunk, hogy a 269 km. hosszú helyiérdekü vonalnak a sinek és alapépitmények kicserélése által gyorsvonati pályává leendő átalakítása, valamint a 206—217 km. új vonalból Balatonederics—Tördemic 7 km. és Keszthely—Zalaegerszeg—Körmen vagy Szentgotthárd 72—83 km. hosszú részt — Fiume nélkül is — előbb vagy utóbb, de mulhatlanul ki fog épülni. Marad tehát a budapest—fiumei forgalom lebonyolítására szánt irányból, kizárólag ennek a számlájára: 127—138 km. új vonal.

Egyetlen tengeri kikötönk fejlesztésére ezt az áldozatot meg kell hoznunk. És akkor, mikor a fiumei vonalak — a forgalom szaporodása folytán immár elkerülhetetlen megerősítése vált szükségessé, nem szabad elfelednünk, hogy van nekünk még egy drága kincsünk, egy párját ritkító beltengerünk, a — Balaton is.

— A rappresentaza ülése. A városi képviselőtestület ma pénteken este Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésévet ülést tart. Az ülést napirendjét tegnapi számunkban közöltük.

— **A kivándorlási viteldijakat föl-emelték.** A Hamburg—Amerika-vonal az Európa és Amerika között közlekedő összes gőzösein az új év elejétől kezdve személyenként 30 márkával fölemelte a viteldijakat. Az amerikai kormány részéről minden kivándorlóra, még a csecsemőkre is kivetett 16 márka fejadót is újévtől 17 márkára emelték. A csecsemők viteldiját négy márkáról háromra szállítják le. Az Amerikából Európába visszautazók viteldiját — tekintettel a visszavándorlók számának növekedésére és a hajóvállalatok versenyére — az összes viszonylatokban 134 márkában állapították meg. A visszavándorlók hiradása szerint az északamerikai iparvállalatoknak az elnökválasztási mozgalmak lezajlásával várt fölendülése nem következett el és ez az oka annak, hogy a visszavándorlás ismét növekedőben van.

— **A felségárulók pöre.** Zágrábi tudósítónk jelenti: A törvényszéki elnök elrendelte, hogy a törvényszék tárgyalótermét február 1-ig rendbehozzák. Ebből azt következtetik, hogy a felségárulók ellen való tárgyalás közvetlenül február elseje után meg fog kezdődni. A vég-tárgyalásra rendkívül sok tanut fognak megidézni. Ott lesz ötven vádlott és harminchárom védőügyvéd.

Belgrádból jelentik nekünk, hogy a belgrádi hírlapíró-egyesület vasárnap nagy gyűlést rendez, amelyre az összes politikai pártokat is meghívja. A gyűlés tárgya a nagyszerb propaganda és a Zágrábban elzárt szerb vádlottak dolgaról fognak beszélni. Ugy látszik, hogy a gyűlésnek egyrészt az a célja, hogy a külföldi figyelmét a belgrádiak kívánatos irányban keltse föl; másrészt, hogy a hazai szerbségben is némi izgalmat okozzanak.

— **A török bojkott végnapjai.** Az elmúlt év október havának 8-ik napján hirdették ki Törökországban az osztrák és magyar áruk bojkottját. Ezzel hivatalosan megkezdődött ugyanis a bojkott, de csak novemberben oltott oly nagy arányokat, hogy a magyar és osztrák kivitel nagy károkat szenvedett. A konstantinápolyi és szaloniki ifjú török bizottság hirdette ki a bojkottot és szervezte olyképpen a mozgalmat, hogy az áruk származását ellenőrizte s a bojkottált területekről érkezett áruk átvételét — megakadályozta. A posta és vámhivatalok is támogatták a mozgalmat, amely ilyen hathatós támogatás mellett napról napra erősebb és erősebb lett. Legtöbbet szenvedett a cukor, textil, rövidáru és zománczott edény-kivitel s nagy kárt szenvedett az osztrák Lloyd, társulat, amelynek egyetlen hajóját sem engedték kirakodni. De nemcsak a magyar és osztrák cégek érezték meg a bojkottot, hanem a törökök is. A vámjövendők nagyon megcsappantak s a fogyasztók az idegen áruk hiányában — kevésbé jó minőségű török árut kellett vásárolniuk. A bojkott mozgalom már most szűnőfélben van s megszűnését a török parlament befolyásos képviselői fogják siettetni. Ezek a képviselők az ifjutörökök pártjához tartoznak, s ők fogják rávenni a bojkottbizottságot, hogy szüntesse be működését.

— **A horvát koalíció válsága.** Zágrábból jelentik nekünk: Ámbár Zagorácot kirekesztették a jogpártból és a jogpárt elhatározta, hogy bennmarad a koalícióban mégis egyre jobban kidomborodik a koalíció válsága. Tegnap kilépett a koalícióból Harambasics, aki szolidaritást vállalt Zagoráccal. Hir szerint a jogpártnak legközelebb még nyolc-tíz tagja fog Zagoráchoz csatlakozni. Stárcevicz Mile lapja ma azt jelenti, hogy Supilo tegnap a koalíció végrehajtó bizottságában bejelentette a koalícióból való kilépését. Tudósítójuk a koalíció több tagjától azt az értesítést nyerte, hogy ez a hír még korai, de az igaz, hogy a koalíció egy része Supilo visszalépésében az első lépést látná arra, hogy bizonyos akadályok eltűnjenek, amelyek a koalíció és a magyar kormány és esetleg Rauch báró megegyezésének útjában állnak, de ezek a politikusok hozzátesszik, hogy a koalíciónak nem minden tagja gondolkodik így.

Zágrábból jelentik még nekünk: illetékes helyen alaptalannak mondják az ellenzéki lapok hírét, hogy Crnkovic belügyi osztályfő a bának Bécsből való megérkezése után le fog mondani. Az sem igaz, hogy Crnkovic politikai dolgokban Budapestre utazott. A belügyi osztályfő Zágrábban van.

UJDONSÁGOK.

— **Apponyi Albert gróf elutazása.** A miniszter az iskolátogatások befejezésével tegnap délután 6 órakor tanácskozára hívta össze az állami és városi tanügyek vezetőit.

Ezen a tanácskozáson valamennyi függőben lévő iskolaiügyi kérdést beható tárgyalás alá vették.

A tanácskozáson érdemleges határozatot azonban nem hoztak s a függő kérdésekben a döntés Budapesten fog megtörténni.

Apponyi Albert gróf és Tóth János dr. államtitkár este 10 óra 40 perckor utaztak el. Elutazásuk alkalmával megjelentek a pályaudvaron: Nákó Sándor gróf kormányzó, Wickenburg István gróf kormányzóhelyettes, a kormányzósági hivatal tisztikara, az állami hivatalok fejei, az iskolák igazgatói, valamint Vio Ferenc dr. polgármester és Zanella Rikárd képviselő.

A miniszter igen szívélyesen bucsuzott el a megjelentektől s mindegyikkel kezet fogott.

Midőn az államtitkárral a szalonkocsiba szállt s a vonat lassan kirobogott a pályaudvarról éljenzés hangzott el minden oldalról, melyet a miniszter a kocsiban állva köszönt meg.

— **Kellemetlen tévedés** címen pénteki, január 15-iki számunkban a rendőrség helytelen információja alapján megirtuk, hogy Marton Mária házileány tévedésből pénzfelvéltáskor 50 korona helyett 100 koronát adott át Umschuld Karolina vásárcsarnoki elárúsítónak.

Ez a hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak. Most utána járta a hírek s azt a gyanuba kevert Umschuld Karolina érdekében a következőkben igazítjuk helyre:

Umschuld Karolina egyik nála vásárló ismerősének, Grossnének, egy vasuti altiszt feleségének részére váltatta fel a kérdéses 50 koronát s mikor azt hozzávitték felváltva, de tévedésből még 50 koronával megtoldva, ő — Umschuld Karolina mindjárt átadta Grossnének. Később Grossné, nehogy kellemetlensége legyen, izent Umschuldéknak, hogy 50 koronával többet kapott, de azt eddig még most sem adta vissza. Így az 50 koronát Grossné tartja magánál jogtalanul, s mi ezt a panaszt tevő Umschuld Karolina javára szívesen hozzuk tudomására az érdekelteknek.

— **Rendelet a mértékhiitelesítésről.** A hivatalos lap mai száma ismét több rendeletet közli a kereskedelmi miniszternek a mértékhiitelesítésről. Egyik rendelete a bort, söröt és szeszest tartalmazó palack mennyiség-tartalmának kötelező megjelöléséről szól; a második rendelete a különleges mértékegységről és mérőeszközökről, harmadik rendelet a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok területén hiitelesített hordóval való elbánás módjáról szól. A negyedik rendelet a kereskedelmi miniszter Horvát-Szlavonországok területére vonatkozólag Horvát-Szlavon és Dalmátországok bánjával egyetértve adta ki, amely az 1874. évi VIII. tc., az 1875. évi LVIII. és az 1891. évi VI. tc. alapján kiadott kormányrendeletnek s az állami középponti mértékhiitelesítő bizottságnak ezekre a törvényekre alapított utasításainak érvényen kívül helyezéséről szól.

— **Analfabéta tanfolyam Fiumében.** A városi iskolaszék hétfői ülésén jóváhagyta a városi analfabéta tanfolyam megalakítását, úgy a városban, mint az alközségekben. Az iskolaszék a jóváhagyott tervezetet áttette a pénzügyi bizottsághoz a tanfolyam költségének megállapítása végett.

Az indítvány, mely az analfabéták tanfolyamának megalakítását célozza, a következő:

„A választási törvény reform-javaslatát, melyet a parlament már közelben tárgyalni fog, tudvalevően a választói jog feltételül megkívánja az irni-olvasni tudást. Minthogy a városunk munkásosztályának egy része még analfabéta, attól a szándéktól indítatva, hogy a munkásságnak lehetővé tegye az irás-olvasás megtanulását, indítványozza, hogy a városi iskolákban ezek részére alakítsanak tanfolyamok.

Ezekre a tanfolyamokra csak városi illetőségűek látogathatnak el. Legalább négy tanfolyamot kell alakítani és pedig egyet a városban és hármat az alközségi iskolákban. A tanfolyamok 5—6 hónapon át fognak tartani, melyek 1400 koronába kerülnek.

— **A kivándorlók szaporodása.** Az ország minden részében a legutóbbi hónapban a kivándorlók száma megszapordott. Számszerűen igazolja ezt a jelenséget legutóbb Sopron vármegye, most pedig Bács-Bodrogmegye alispáni hivatala. Bácskából az egész esztendőben 4546-an vándoroltak ki, mely számból egyedül a múlt hónapra 577 kivándorló esik. Németországba utlevelet kapott 40, Szerbiába pedig 15 egyén vándorolt ki.

— **Automobil összeköttetés Abbazia—Albona és Póla között.** Az abbazia—albona—pólai automobil vonalon tegnapelőtt tartották meg a főpróbát. A minden oldalról elzárt kocsikban futenek és éjjel világítanak. A teherszállítványoknak az automobil tetején van hely. Az egyes automobiloiba tíz személy fér be. Az előirt gyorsaság 20 kilométer óránként.

Tegnapelőtt reggel 9 órakor indult el Pólából az első automobil. A főpróbán megjelentek a helytartóságok közül a póla, albonai és pisinói polgármesterek az utcaszabályozó bizottság elnökei az utóbbi három városból és Dignanóból a tartományi választmány, a rendőrhatalóság képviselői, továbbá a pólai iparfelügyelő és egy helytartósági mérnök. Az automobil utjában Pólat, Gallesanot, Dignianot Barbanát, Albonát, S. Domenicát, Chersanót, Fianonát, Bersezet, Moschienát, Lovranát és Abbaziát érintette.

Az automobil vonal, mely a Riviera-társaság tulajdona, még március elsején lép a közforgalomba és postát is fog szállítani.

— **Leszerelt magyar gőzös.** A tengeri kereskedelem helyzete még mindig érzi azt a válságos visszaesést, amit a múlt évi depresszió okozott. Ennek a következtése az is, hogy az „Orient“ magyar szabadhajózási társaság „Borneo“ gőzöse, amely most tért vissza Fiuméba, az ottani kikötőben komolyabb időre leszerelten kénytelen maradni.

— **Egy baleset halálos következménye.** M. csnich Antal 51 éves kocsist mint már megirtuk, a közeli Susákon egy ló veszedelmesen hasbaragta. A szerencsétlen ember a belső sérülések folytán tegnap éjjel a kórházban kiszáradott.

— **Nótakincs.** Az Euterpe zeneműkiadóhivatal (Budapest, Kossuth Lajos-utca 15.) most bocsátotta közre „Euterpe zenemű zsebkönyvtár“ cím alatt megjelenő antológiának II. kötetét. Ötvenhárom magyar dalt és népdalt válogatott össze ebben a kötetben Lányi Ernő a népszerű dalköltő és ez az izléssel összeállított gyűjtemény legszebb hajtásait tartalmazza a magyar népdal-fának: csupa népszerű, országsszerte ismert dalokat, amelyek választékos harmonizálása Lányi avatott tollát dicséri. Am a népdalok mellett eredeti dalokat is találunk a kötetben Makray, Lányi, Kuruc és Kacsóh tollából, amelyek csak növelik az értékes és izléesen kiállított gyűjtemény értékét. A 68 oldalra terjedő kötetnek, diszes kötetben 2 korona az ára. Ugyancsak az Euterpe kiadásában jelent meg a cimbalmozók dalkincse cím alatt szerkesztett gyűjtemény is, amely sikerült cimbalom átiratait tartalmazza a legszebb népdaloknak, továbbá Makray, Lányi, Kuruc és Kacsóh eredeti dalainak. A sikerült átirás Krudy Andor dr. jeles munkája. A kiváló cimbalomtűvész két ügyesen megírt ábránddal egészítette ki a gyűjteményt, melynek kötve 2

korona az ára. Mindkét mű kizárólagosan csak Molitor Oszkár Euterge zeneműkereskedésében (Budapest, Kossuth Lajos u. 15) kapható.

x Háziasszonyainknak. A borkiflit következőképen készítjük: Veszünk fél kilo lisztet, egy nyolcadkilo reszelt mandulát, egy nyolcad kilo cukrot s egy nyolcad kilo Ceres-ételsirt, jól összekeverjük az egészet, hozzá teszünk egy citromhéját, két tojást és annyi bort öntünk reá, amennyit a tészta felszi magába; azután ujjmagasságra széthengerítjük, kivágjuk belőle a kifliket, tojásfehérnyével vonjuk be ezeket, törött cukorral és mandulával szórjuk tele és egész világosan megsütjük.

Távirat ◀ Telefon.

Ujabb nagy bányakatasztrófa. 70 magyar bányász halála.

VESZPRÉM, jan. 15. A vasutól egy óra járásnyi távolságra levő Ajka bányában tegnap este nagy bányalégrobbanás történt. A vizsgálóbizottság megállapította, hogy a szerencsétlenséget a villamos világítás rövid zárhlata okozta. A bányában a szerencsétlenség idejében 200 munkás dolgozott, akik közül 130-at sikerült megmenteni, míg a bentrekedt 70 munkás közül 40-en szörnyet haltak, 14-en pedig halálosan megsebesültek. A többi 16 bennrekedt munkás megmentéséről szó sem lehet, amiért ezeket is halottaknak tartják. A mentést nagyon megnehezítette a tűz, amely a bánya bejáratát elzárta.

A vármegye alispánja a szerencsétlenség hírére a helyszínére ment s a legsürgősebb élelmickek beszerzésére 1000 koronát adott át. A holttesteket közszemlére kitétték, de eddig még egyet sem sikerült agnoszkálni, mert a felismerhetetlenségig összeégtek.

A helyszínére katonaságot rendeltek ki. Az elhalt munkások hátramaradottjainak javára megyszerte gyűjtés folyik.

BUDAPEST, jan. 15. A mentési munkálatoknál az ajkai üveggyár munkásai és a vasutasok segídeknek, de a tüzet még mindig nem sikerült eloltani, amely valószínűleg a 7 kilométer hosszú bányát egészen betölti. Iszonyu pánik uralkodik.

Minisztertanács Kossuthnál.

BUDAPEST, jan. 15. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter lakásán ma délután minisztertanács volt, amelyre Zichy Aladár gróf személyköri miniszter is ideérkezett Bécsből.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek e tanácskozás elé, amelyből a bankkérdésben várnak fontos határozatot.

A tanácskozás után Wekerle miniszterelnök Bécsbe utazik, ahol a királyhoz kihallgatásra megy.

Apponyi Albert gróf Kossuthnál.

BUDAPEST, jan. 15. A közoktatásügyi miniszter kíséretével ma délután 1 órakor érkezett meg Fiuméből s délután 2 órakor Kossuth Ferencet felkereste lakásán, akivel hosszasan tanácskozott.

Justh Gyula cáfol.

BUDAPEST, jan. 15. Justh Gyula képviselőházi elnök ma a nála járt újságíróknak kijelentette, hogy rendkívül bántja őt a „Lupta” román nemzetiségi lapnak egy legutóbbi róla megjelent híre. A hír szerint Just kijelentette volna, hogy ha ő belügyminiszter lenne, akkor román nemzetiségi képviselőket is kinevezetne főispánokká.

Justh Gyula kijelentette, hogy ezt ő nem mondta s hogy egyáltalán rosszul esik neki, hogy őt a kormány ellen való támadással gyanúsítják meg.

Uj udvari tanácsos.

BUDAPEST, jan. 15. A király Fodor István, a budapesti általános villamossági részvénytársaság vezérigazgatóját udvari tanácsossá nevezte ki.

Öngyilkos főmérnök.

BUDAPEST jan. 15. Ma délelőtt egy István-uti kávéházban agyonlőtte magát Széll Oszkár főmérnök. Az öngyilkos a kávéház asztalán levelet hagyott, amelyben megírta, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élettől.

Bányászok sztrájkja.

SOPRON, jan. 15. A brembergi szénbánya 700 bányásza sztrájkba lépett a fizetés miatt.

Királyi kegyelem egy újságírónak.

BUDAPEST, jan. 15. Saluzsinszky Imrét, a „Budapest” helyettes szerkesztőjét a bíróság sajtóvétségért nem régen három hónapi államfogházra ítélte. Saluzsinszky egy hónappal ezelőtt meg is kezdte büntetésének letölését a váci államfogházban, ahová ma megérkezett a királyi kegyelemlevél, amely szerint az uralkodó megengedte, hogy a hátralévő büntetés elengedjék.

Mennyibe fog kerülni Bosznia-Hercegovina annexiója.

BÉCS, jan. 15. A „Zeit” közli, hogy politikai körökben élénken tárgyalják a bosznia-hercegovinai annexió költségeinek kérdését. A Törökországnak fizetendő kárpótláson kívül (körülbelül 60 millió korona) még egy másik nagy költsége is van a monarchiának a Bosznia-Hercegovinában levő felemelt létszám szállításával, élelmezésével, a póttartalékosok családjának kártalanításával stb., melyet Szerbia és Montenegro magatartása tett szükségessé.

A „Zeit” értesülése szerint a bosznia-hercegovinai felemelt létszám eddigelé közel száz millió koronába került és valószínűleg eléri a részleges mozgósítás leszereléséig a 200 millió koronát. (Nesze neked magyar.)

E katonai tulkiadásokat a delegáció legközelebbi ülészakában — 1909. őszén — fogják tárgyalni. A hadvezetőség póthitelt fog kérni és ki fogja mutatni, hogy csak a legszükségesebb kiadásokra szorítkozott.

A „Zeit” számítása szerint az egész annexió 300 millió koronájába fog kerülni a monarchiának.

Egy angol államférfiu az európai békéről.

LONDON, jan. 15. Burus angol kereskedelmi miniszter tegnap az alsóházban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Európa külügyi politikájában a legutóbbi időben nevezetes fordulat történt, amely, ha valami váratlan dolog közbe nem jön, úgy biztosítani fogja Európa békéjét.

Bombarobbanás Konstantinápolyban.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 15. A kikötő bejáratánál ma egy dinamit bomba felrobbant amelynek következtében 5 ember szörnyet halt, 4 meg halálosan megsebesült.

Rosdestwensky meghalt.

PÉTERVÁRAD, jan. 15. Tegnap reggel 6 órakor halt meg a japán-orosz háborúból ismert Rosdestwensky orosz admirális.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) másfél órai esti foglalkozásra jó fizetéssel felvételük „A Tengerpart” kiadóhivatalában Vicolo dell’Ospedale, Wurzer ház, I. emelet.

„Mi-i-t?” — „Papa meg engedte! Hisz’ valódi Jacobi-fél Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban!

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában amit egy igazán jó és hatásos házi szerzől várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz, haj- és bőrápoló szer.

Szükséges minden háztartásban. Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

KOSMOS labororium, GYÖR. Kapható mindenütt.

Uraságoktól levetett férfiruhákat veszek Fiume, Via Serpentina 20., földszint. WEINSTEIN D.

Levelezőlap hívásra hához jövőök.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek. A járadékadót a bank önmaga viszi.

Élő virágcsokrot,

koszorut, virágdiszítést bármely alkalomra izlésesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárataiban).

Cserepes növényben nagy választék.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

VELENCE HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel, villanyvilágítással és fürdővel mérsékelt áron.

Gambrius-étterem polgári árakkal A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

VI. évfolyam

VI. évfolyam

A TENGERPART

Fiume és az Adria partvidékének legelterjedtebb magyar napilapja január 1-én
hatodik évfolyamába lépett.

A TENGERPART

minden izében független napilap, amely sem a hatalom sem magánemberek szolgáltatásban nem áll. Minden szava olvasóközönségének és a közérdekért íródik. Fiume magyar sajtójának fejlődésében

A TENGERPART

határkövet jelent. Kikötővárosunkban ez az első állandó magyar napilap, melyet nem az államhatalom tart fenn, hanem a fiumei magyarság odaadó pártfogása és szeretete, hogy a mind féltelenebbé váló nagyolasz és nagyhorvát törekvésekkel szemben megvédje saját existenciális érdekeit ezen a tengermosta magyar földön.

Kérjük minden fiumei magyar ember szeretetét és támogatását, hogy fokozott erővel és minél előbb nagyobb terjedelemben szolgálhassuk Fiumében a magyar faji, a magyar kulturális és a magyar közgazdasági érdekeket.

A TENGERPART előfizetési ára: 1 évre K 24.— félévre K 12.— negyedévre 6.— 1 hóra K 2.—

Tisztviselők kedvezményes áron kapják „A TENGERPART-ot.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fiume, Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

VI. évfolyam

Telefon 229

VI. évfolyam

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnnyire Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

OH JAJ!

Köhögés, rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors
és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják
és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt az átkozott
köhögés!

ELJEN!

Egger-me lipasztilája
csakhamar meggyógyított

Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babić Hinko, Mizzan Adorján Prodam
János, Prodam F. Schindler Adolf gyógytárakban, Rosenkört Gusztáv

HIRDETÉSEK felvételnek
a kiadóhivatalban.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Felelős szerkesztő MURAI JENŐ.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak
részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI PÓRAKTÁRA.

roda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 5C fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható CSIZMÁS DEMETER

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

és minden drogériában és fodrászüzletben

Első fiumei magyar kárpitos és diszító

Fiume, Corsia Deák 38 és via Serpentina 20.

Műdern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók.

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszító és angol börmunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér Garami József a budapesti Steinschneider udv. szállító cég volt munkavezetője.

Csak a legfinomabb, szárított
kokuszdiót

dolgozzák fel a Ceres-gyárak. Ebből állítják elő minden pótlás nélküli a lehető legtisztább készületekben a híres

CERES-ételzsirt

sütésre, rántásra és főzésre.

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kitünő konyhával. — Mérsékelt árak.